KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2020/133

2020 m. sausio 30 d.

kuriuo nukrypstama nuo Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/1150, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatų dėl nacionalinių vyno sektoriaus paramos programų taikymo taisyklės

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ([1]), ypač į jo 54 straipsnio a punktą,

kadangi:

(1) 2019 m. spalio 2 d. Pasaulio prekybos organizacija (PPO) priėmė arbitražo sprendimą „Europos Bendrijos ir tam tikros valstybės narės. Prekybai dideliais civiliniais orlaiviais poveikį darančios priemonės“ (WT/DS316/ARB). Arbitražo sprendimu Jungtinėms Amerikos Valstijoms (toliau – JAV) suteikta teisė reaguojant į Sąjungos subsidijas bendrovei „Airbus“ prašyti leidimo taikyti atsakomąsias priemones, neviršijančias 7,5 mlrd. USD per metus. 2019 m. spalio 18 d. JAV nustatė 25 % *ad valorem* importo muitą, taikomą, be kita ko, Vokietijos, Ispanijos, Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės į JAV eksportuojamiems neputojantiems vynams. Ši išskirtinė, neteisinga ir nenuspėjama padėtis daro didelį ir žalingą poveikį pasaulinei prekybai visais Sąjungos vynais. Reaguodamos į Prancūzijos nustatytą skaitmeninių paslaugų mokestį (GAFA mokestį), JAV taip pat pagrasino taikyti 100 % *ad valorem* importo muitus Prancūzijos putojantiems vynams;

(2) JAV nustatyti importo muitai daro didelį tiesioginį poveikį Sąjungos prekybai vynu JAV rinkoje, kuri vertės ir eksporto apimties požiūriu yra didžiausia Sąjungos žemės ūkio produktų, ypač vyno, eksporto rinka. 2018 m. Sąjunga į JAV eksportavo 6,5 mln. hektolitrų vyno, eksporto vertė siekė 4 mlrd. EUR. Sąjungos vyno eksportas į JAV paprastai sudaro 30–40 % pasaulinio Sąjungos vyno eksporto vertės;

(3) JAV nustatyti didesni importo muitai daro žalingą poveikį visam Sąjungos vyno sektoriui, o ne tik keturių valstybių narių kilmės neputojantiems vynams, kuriems taikomi padidinti importo muitai. Dėl to daromas neigiamas poveikis viso JAV rinkoje parduodamo Sąjungos vyno reputacijai ir prekybai. Vyno reputaciją lemia ne tik jo kokybė, bet ir kaina bei suvokiamas kainos ir kokybės santykis. Tai ypač pasakytina apie žemesnės ir vidutinės kainos vynus, kuriems, vertinant absoliučiais skaičiais, 25 % importo muitas daro didesnį poveikį nei brangesniems vynams, kuriuos perkančių žinovų didesnė kaina neatgraso. JAV rinkoje Sąjungos vynai konkuruoja su kitų šalių, pvz., Pietų Amerikos, Australijos ar Pietų Afrikos, kilmės vynais. Esant tokiai aršiai ir didelei konkurencijai, bendro kainų lygio suvokimas atlieka svarbų vaidmenį. Vartotojų, kurie žino, kad tam tikros kilmės Sąjungos vyno kainai taikomas padidintas importo muitas, bendras požiūris į Sąjungos vynų kainų lygį bus negatyvesnis, todėl jų dėmesys nukryps į kitų šalių kilmės produktus. Atsižvelgiant į nustatytas susidariusias rinkos sąlygas ir sumažėjusią bendrą grąžą gamintojams, būtina nedelsiant imtis priemonių, kuriomis būtų mažinamas importo muitų poveikis visiems vynams, kurių kilmės šalys yra visos valstybės narės, o ne tik vynams, kuriems tiesiogiai taikomi tie importo muitai;

(4) rinkos stabilumo atžvilgiu JAV nustatytas importo muito režimas nėra atskira nacionalinė priemonė, daranti poveikį tik prekybai su JAV. Pasaulinė vyno rinka yra globali rinka, kurioje atskiros svarbių ekonomikos dalyvių (kaip antai JAV) priimtos priemonės daro plataus masto poveikį visai tarptautinei prekybai vynu. Bet kokie neigiami sąlygų pokyčiai svarbioje Sąjungos vynų paskirties rinkoje (kaip antai JAV) neišvengiamai veikia kitas rinkas, nes produktai, kurių dėl išaugusios kainos nebegalima parduoti JAV, turi būti nukreipti kitur. Todėl kitų rinkų vartotojai,

([1]) OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

gerai žinodami rinkos sąlygas, darys papildomą spaudimą mažinti kainas, o konkurencija taip pat bus daug didesnė nei įprasta. Taigi tikėtina, kad dėl dabartinių JAV nustatytų importo muitų Sąjungos vyno eksportas visame pasaulyje patirs sąstingį. Iš vyno sektoriaus ataskaitų matyti, kad JAV rinkoje buvo atšaukti stambūs prancūziškų vynų užsakymai;

(5) 2019 m. Sąjungos vyno rinka patyrė sunkumų, o vyno atsargos yra didžiausios nuo 2009 m. Šiuos pokyčius visų pirma lėmė rekordinis 2018 m. derlius ir mažėjantis vyno vartojimas Sąjungoje. Vynų, kuriems taikomi JAV nustatyti importo muitai, nepardavus už Sąjungos ribų esančiose eksporto rinkose, padėtis Sąjungos rinkoje taps dar labiau įtempta ir sudėtingesnė. Be to, įtemptą padėtį dar labiau apsunkina importo muitų tarifų taikymo laikotarpis. Tarifai pradėti taikyti nuo 2019 m. spalio 18 d., t. y. 2019 m. vyno derliaus nuėmimo bei gamybos metų viduryje ir prieš pat metų pabaigos švenčių sezoną; tai yra du Sąjungos vyno sektoriui svarbiausi pardavimo laikotarpiai per metus. Susidarius tokioms aplinkybėms būtina nedelsiant imtis priemonių padėčiai ištaisyti;

(6) iš visų Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 43 straipsnyje nustatytų paramos vyno sektoriui priemonių tik to reglamento 45 straipsnio 1 dalies b punkte numatyta pardavimo skatinimo priemonė yra tiesiogiai skirta Sąjungos vynų pardavimui trečiosiose šalyse skatinti, siekiant didinti jų konkurencingumą. Bėgant metams pardavimo skatinimo priemonė pasirodė esanti labai veiksminga siekiant įsitvirtinti trečiųjų šalių rinkose ir jas konsoliduoti. Paaiškėjo, kad tai veiksmingiausia Sąjungos vynų rėmimo trečiųjų šalių rinkose priemonė, kuria gerinama vynų reputacija ir didinamas informuotumas apie jų kokybę. Tarptautinė vyno rinka yra pasaulinė rinka, todėl bet kuri Sąjungos vyno pardavimo skatinimo veikla trečiųjų šalių rinkose yra naudinga visiems Sąjungos vynams. Ji suteikia galimybių veiklos vykdytojams vėliau pateikti atitinkamai rinkai kitų Sąjungos vynų. Atskiros pardavimo skatinimo priemonės padeda didinti pardavimą, nes apima visą vyno asortimentą arba visą vynininkystės regioną, o ne kurį nors atskirą vyno prekės ženklą ar rūšį. Todėl labai svarbu pradėti, tęsti ir intensyvinti pardavimo skatinimo veiklą visose rinkose, siekiant rasti vyno, kuris nebus parduotas JAV rinkoje, pardavimo rinkų, apsaugoti Sąjungos vynų reputaciją tose kitose rinkose ir kovoti su spaudimu mažinti kainas;

(7) taigi, siekiant veiklos vykdytojams padėti reaguoti į išskirtines viso pasaulio eksporto rinkose dėl JAV nustatyto importo muito režimo susidariusias aplinkybes ir ištaisyti šią nenuspėjamą ir nesaugią padėtį, tikslinga leisti lanksčiau įgyvendinti Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 45 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytą pardavimo skatinimo priemonę ir nukrypti nuo kai kurių Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/1150 ([2]) nuostatų;

(8) Įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/1150 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 41 straipsnio 5 dalyje nurodyti taikomų paramos programų pakeitimai teikiami ne dažniau kaip du kartus per finansinius metus. Siekiant sudaryti sąlygas valstybėms narėms greitai pritaikyti savo nacionalines paramos programas ir užtikrinti teisinį tų pakeitimų taikymo tikrumą, tikslinga leisti tokius pakeitimus teikti dažniau kaip du kartus per finansinius metus. Valstybės narės turėtų turėti galimybę skubiai reaguoti į šias išskirtines aplinkybes ir teikti pardavimo skatinimo priemonės pakeitimus, kai tik mano esant reikalinga. Toks lankstumas leistų valstybėms narėms optimizuoti jau taikomas priemones, skelbti daugiau kvietimų teikti paraiškas ir dažniau koreguoti priemones, atsižvelgiant į padėtį rinkoje. Be to, valstybės narės, neįtraukusios pardavimo skatinimo priemonės į savo nacionalinę paramos programą, galėtų tai padaryti kai tik įsigalios šis reglamentas, nelaukdamos kito pakeitimų pateikimo termino. Taip padidinus pardavimo skatinimo priemonės lankstumą, veiklos vykdytojams, įskaitant naujus veiklos vykdytojus, būtų suteikta daugiau galimybių teikti paraiškas dėl paramos pardavimo skatinimo veiksmams. Tuo siekiama paremti vyno sektorių ir užtikrinti lankstumą, kurio reikia ieškant kitų nei JAV tarptautinių pardavimo rinkų;

(9) todėl būtina nukrypti nuo Įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/1150 2 straipsnio 1 dalies;

(10) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo komiteto nuomonę,

([2]) 2016 m. balandžio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1150, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 nuostatų dėl nacionalinių vyno sektoriaus paramos programų taikymo taisyklės (OL L 190, 2016 7 15, p. 23).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Produktų, kuriems taikomas reglamentas, kategorijos

Šis reglamentas taikomas Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 VII priedo II dalies 1–9, 15 ir 16 punktuose nurodyto vyno pardavimo skatinimui.

2 straipsnis

Paramos programų keitimas

Nukrypdamos nuo Įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/1150 2 straipsnio 1 dalies, valstybės narės atitinkamais finansiniais metais prireikus gali atlikti savo nacionalinių vyno sektoriaus paramos programų pakeitimus, susijusius su Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 45 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta pardavimo skatinimo priemone.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. sausio 30 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN